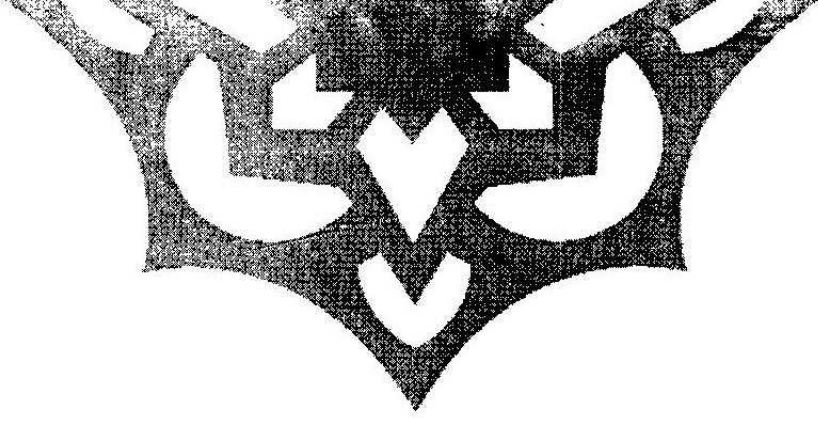

تجلی سور و اسرار الہی

با تاکید بر نگاہ علامہ طباطبائی رحمۃ اللہ علیہ

تہیہ و تالیف: سیدم فہیمہ راعی

www.ketab.ir

سرشناسه: راعی، سیده‌فهیمة، ۱۳۶۳-

عنوان و نام پدیدآور: تجلی سور و اسرار الهی با تاکید بر نگاه منظر علامه طباطبائی /

تهیه و تالیف سیده‌فهیمة راعی.

مشخصات نشر: قم: امتداد حکمت، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۲۰۶ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۸۶۸-۹-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۹۷] - ۲۰۶.

موضوع: قرآن — حروف مقطعه

موضوع: Qur'an — *Mysterious letters

موضوع: طباطبائی، محمدحسین، ۱۲۸۱ - ۱۳۶۰. — دیدگاه درباره قرآن

رده بندی کنگره: ۷۷۱BP

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۳

شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۲۱۷۰۹

نام کتاب: تجلی سور و اسرار الهی (با تاکید بر نگاه علامه طباطبائی)

نام نویسنده: سیده فهیمة راعی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۸۶۸-۹-۲

ناشر: امتداد حکمت

سال نشر: ۱۴۰۰

نوبت نشر: اول

طراحی جلد و صفحه آرایی: علی ملاتی

شمارگان: ۱۰۰۰

قطع: وزیری

قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

تلفن مرکز پخش: ۰۹۹۲۸۲۷۱۱۰۵

کلیه حقوق محفوظ است.

فهرست مطالب

پیشگفتار

۹	
۱۵	فصل اول / مفاهیم و مبادی

۱۶	۱. گفتار اول : مبداشناسی
----	--------------------------

۱۹	پیشینه بحث
----	------------

۲۱	۲. گفتار دوم: مفهوم شناسی
----	---------------------------

۲۱	أ. قرآن
----	---------

۲۷	ب. سوره
----	---------

۳۱	ج. حروف مقطعه
----	---------------

۴۱	د. اشتراک مضامین
----	------------------

۴۲	ه. تفسیر
----	----------

۴۳	۳. گفتار سوم: شخصیت شناسی علامه طباطبائی
----	--

۴۳	أ. علامه طباطبائی از تولد تا وفات
----	-----------------------------------

۴۶	ب. ویژگیهای اخلاقی و علمی علامه طباطبائی (علیه السلام) از نگاه آیت الله جوادی آملی
----	--

۴۷	ج. نگاهی کوتاه به تفسیر شریف "المیزان"
----	--

۵۱	فصل دوم / معرفی سوره های دارای حروف مقطعه
----	---

۵۲	۱. گفتار اول: معرفی سوره های دارای حروف مقطعه
----	---

۵۳	أ. سوره های با حروف مقطعه ی یک حرفی
----	-------------------------------------

۵۹	ب. سوره های با حروف مقطعه ی دو حرفی
----	-------------------------------------

- ج. سوره های با حروف مقطعه ی سه حرفی ۷۸
- د. سوره ی با حروف مقطعه ی چهار حرفی ۱۰۳
- ه. سوره های با حروف مقطعه ی پنج حرفی ۱۰۵
۲. گفتار دوم: فلسفه وجودی حروف مقطعه از دیدگاه علماء و علامه طباطبائی ۱۱۰
۳. گفتار سوم: ویژگی های حروف مقطعه از منظر علما و علامه طباطبائی ۱۴۴

۱۵۳ فصل سوم/ مضامین مشترک سوره های دارای حروف مقطعه

۱. گفتار نخست: مقدمات بحث ۱۵۴
- أ. تناسب ۱۵۵
۲. گفتار دوم: مشترکات سوره های دارای حروف مقطعه «الم» و «الر» ۱۶۵
- أ. مشترکات سوره های دارای حروف مقطعه "الم" ۱۶۵
- ب. مشترکات سوره های دارای حروف مقطعه "الر" ۱۷۲
- ج. اشتراکات سوره های دارای حروف مقطعه ی "الم" و "الر" از دیدگاه علامه طباطبائی ۱۷۴
۳. گفتار سوم: ارتباط و اشتراکات سور حوامیم ۱۷۵
- دیدگاه علامه طباطبائی در مورد اشتراکات سور حوامیم ۱۸۱
۴. گفتار چهارم: اشتراکات در سایر سوره های دارای حروف مقطعه ۱۸۳
- أ. دیدگاه علامه طباطبائی در مورد اشتراکات این سور ۱۸۵
- ب. نقد دیدگاه علامه ۱۸۷
۵. نتیجه ۱۸۹

۱۹۳ نتیجه گیری

۱۹۷ منابع و مآخذ

- منابع فارسی ۱۹۸
- منابع عربی ۲۰۲
- پایان نامه ها ۲۰۶
- مقالات ۲۰۶

قرآن منشور هدایت، راهنمای جاوید، مبشر نور، پدیده ی شگرف وحی و کتاب حق، رحمت و راهنمای راستین تعالی خواهان، اندیشه وران و تمامی رهروان راه نور و رستگاری است. قرآن پیامی است بر تارک قرون و اعصار، سایه ای است آرام بخش وامنیت آفرین، برنامه ای است جامع، کامل و تضمین گر زندگی درخور انسان و درخشنده ترین و ماندگارترین سند حیات دین و جاودانه ترین اعجاز خداست. کتابی است که از ملکوت اعلیٰ فرود آمده و بر قلب روشن و مصفای حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) نقش بسته است. کتابی است که اگر تمامی آدمیان نیرو و توان خویش را در ابعاد گوناگون علمی و فرهنگی بسیج کنند و از هیچ گونه هم دلی و همراهی دریغ نوزند و بکوشند تا با تلاش بی امان کتابی همانند آن با همان شاهکار و ظرافت زیبایی واژه ها و مفاهیم، قالب و معنا، سبک و اسلوب، جامعیت و کمال و هزاران اسرار و ویژگی های نامایت ناپذیر دیگری بیاورند، بی تردید نخواهند توانست و آنگاه زبان به اعتراف خواهند گشود که انسان با همه ی علوم و فنون و تجربیاتش ناتوان تر از آن است که حتی سوره یا آیه ای بسان معجزه ی خالده ی پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) خلق کند.

این کتاب آسمانی و هدایت بشر که بر حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) نازل گردیده است، دارای ۱۱۴ سوره می باشد. با نگاهی در سر آغاز سوره ها به این نتیجه می رسیم که سوره های قرآن کریم، به ده صورت مختلف شروع گردیده اند که به طور اجمال به این ترتیب است :

۱- ستایش خداوند که شامل اثبات صفات مدح برای خدا و تنزیه و میرا داشتن خدا از صفات نقص می‌باشد .

۲- حروف تهجی (حروف مقطعه)

۳- نداء

۴- جمله های خبریه

۵- قسم و سوگند

۶- شرط

۷- صیغه امر

۸- استفهام

۹- دعا (نفرین)

۱۰- تعلیل

که از میان ده نوع یاد شده ۲۹ سوره قرآن از نوع دوم، یعنی با حروف مقطعه آغاز می‌شوند که در این ۲۹ سوره، بعد از آیه ی شریفه بسم الله الرحمن الرحیم و قبل از شروع آیات دیگر، با این حروف آغاز می‌شوند که در اصطلاح مفسران آنها را فواتح سور، حروف نورانی یا حروف مقطعه می‌نامند.

این حروف در ابتدای بعضی از این سوره های ۲۹ گانه یک حرفی، در بعضی دو حرفی، و در گروهی سه حرفی، چهار حرفی و در نهایت در بعضی با پنج حرف شروع شده است مانند: ص، یس، الم، المص، کهیعض و.... این حروف در بعضی از

سوره ها آیه ای مستقل محسوب شده است و در بعضی از سوره ها از این ویژگی برخوردار نمی باشد .

مسئله «فواتح سور» - که مطلع و سر آغاز برخی سوره های قرآن را تشکیل می دهد- از موضوعاتی است که از دیر باز نظر دانشمندان تفسیر و علوم قرآنی را به خود جلب کرده است و همواره عالمان و قرآن پژوهان را به تفکر و گمانه زنی درباره ی معنا و مدلول آنها واداشته است، به طوری که کمتر کتابی در تفسیر علوم قرآنی، در این خصوص سخنی نگفته باشد تفاسیر مختلف از جمله : تفسیر مجمع البیان تالیف مرحوم طبرسی؛ تفسیر موضوعی قرآن کریم تالیف علامه جوادی آملی ؛ تفسیر شریف المیزان تالیف علامه طباطبایی و تفاسیر دیگر و همچنین کتب تاریخ قرآن مانند تاریخ قرآن اثر سید محمد باقر حجتی ؛ تاریخ قرآن اثر محمود رامیار و به این مسئله پرداختند. حتی آثار و کتاب های مستقلی نیز در این باره فراهم آورده اند، مانند: الحروف المقطعه فی القرآن اثر عبد الجبار شراره؛ اوائل السور فی القرآن الکریم اثر علی ناصوح ظاهر و اعجاز قرآن (تحلیل آماری حروف مقطعه) اثر رشاد خلیفه و

پیشینه ی کوشش برای یافتن معنا و مقصود این حروف، به زمان نزول قرآن و ستیز یهودیان با پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) باز می گردد ولی گزارش متواتر و اطمینان بخشی در دست نیست که نشان دهد صحابه در این خصوص از پیامبر پرسشی کرده و پاسخی گرفته اند.